

№ 177...
Бурят-Монголын
УНЭН
1947 оной сентябрин 10, Среда
СЭН 20 мүн.

БҮХЭЙ СӨНУУДААЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭРЭГЭЙ...

Бурят-Монголын УНЭН

ВНП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомэй, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВП(б)-гэй Улаан-Удмын Горкомой орган.

1947 оной сентябрин 10, Среда | СЭН 20 мүн.

Комбайнуудыг бүхы хүсөөрын хэрэглэхэ

Мүнөө үндэр ургасын түлөө тэмсэжэ шидэхэн үе—тариахураалга абуулагдажа байна. Энэ шухала кампанье сар болзор оймь эрхм шаартайгаар үнгэрэхын түлөө бүхы колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд шон зоригтойгоор шидэжэ орохой. Колхозно поли дэргүүр үндэрлэжэ байсан зоной дунца социалистическэ мурьсөөн үдэрнөө үдэртэ ургас ургаса хурялгын темп олохон илэвэртүта шалгажа байна.

Сэлэнгын Тунхэной аймагууд тариахураалгын гэмтэй үедэ сар соонь түргэдэ боложо, гүрэнгээ амжалтатгайгаар төсөөжэ байха юм. Энээнхэ тэдэ аймгуудэй машини-тракторыа станцинууд эхлэн үүртэ дүүргэһинийн мэдэжэ. Сэлэнгын МТС-эй комбайнер Новалевский, Клячневский МТС-эй комбайнер Баторова гшээд хурсагалта аймагуудай өмнөд юм. Энэ комбайнернууд тариахураалгата олохонгоо хойшо үндэр бүтээсэнтэйгэр хүдэм рилжэ байна. Сатаан-Удэной МТС-эй түрүү комбайнер И. Плюсин тариахураалгата үйлдэригшөө бүтээсэнтэйгэр 20—22 гектар хүргэжэ. Мүнөө нүхэр Периний нэлэингээ түсэбнөө үзүүлэн хүргэжэ.

Республика хотон ичээ түрүү комбайнерууд янага олон. Үгээр гэрээтэй дүй түрэмгэ бүтэн шаарбари болгохо тушаала олохон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд оролцоогүй дээрнээ комбайново хурсагалта хурсагалтагайгаар абуулагдажа байна. Эргэжэ Бага-Кучелайн Хажэнгын, Доржын ба бусад МТС-үүд комбайново хурсагалта илангата эхээр оройтуулажа эхлэн гэрээтэй түсэбнөө таалаха тушаала хүргэжэ.

Мухаршэбэрэй аймагай 3 МТС ургаса хурсагалта орохонгоо хойшо оройдоо 1519 гектар тариа хаялан байха юм. Доржын Суулгын МТС-үүдэй хэжэн олон практикүүд техническэ дутуу дундануудтай байлан дээрнээ аяар мүнөө хүтэр дүгэ шидэжэ хүдэлмэрилэгшэ байнаар. Тунхэной, тус МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэ бүхы комбайнуудаа дүүрэн хүсөөрын хэрэглэжэ комбайново хурсагалтын гүрэнгээ түсэб дүүргэжэ ябадал хангалын оролдо, хэжэн комбайн өд-рөө, тарьян хүтэ гэрээ шалгалтаануудын мүнөө хүтэр дүргэжэ байга заншталгай.

Республикын МТС-үүдэй 32.556 гектараар хурсагалта байхан шалтагаан юм дээрнээ тохололдоо гэхэдэ, үшөө мүнөө хүтэр шидэхэдэ дутуу дундануудай усахагдаагүй харин үргэлжэлнөөр байхангаа бо-

лго. Олонхи МТС-үүдэй комбайнууд сүүдэхэ соо минь 6—8 час соо хүдэлмэрилжэ. Тунхэ муртөө али бүхы дутуу дунданууд дээрнээ боложо үдэртөө 40—45 минута соо минь байга баримтанууд үзэгдэжэ. Жэшээлжэ Гашейн, Окнино-Клячневскэ МТС-үүдэй зарим комбайнууд тариагаа аюулахаа үшн улаан сар соо минь байга юм. Окнино-Клячневскэ МТС-тэ харьцата Рогозиной нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилэгшэ комбайнууд амгалта тариа аюултэ амартын дугамаг дээрнээ үдэр бүри хоёр—гурбан час соо наагадаг байна.

Окнино-Клячневскэ МТС-эй комбайнер Поляков гэгшэ Рогозиной нэрэмжэтэ колхозой тариаа хурсагалта зуураа, комбайново буруутаар тааруулан табижа, ургасын харгаад гарахааа гадна, соломодонь эхэ тариа үдөөн. Энэ мэтгын дутагалтанууд үлэмжэ хайнаар механизированна Мухаршэбэрэй, Бичурин аймагуудта тлангааа олоор гарана.

Ургаса хурялгалы гол түлэб шидэжэ тариа байхан комбайн машинануудай хангалтагайгаар хүдэлмэрилжэ байхан ябадалы саашаа яахашы төсөөжүй. Мүнөө үедэ республикын аймагуудай колхознигууд ба колхознипанууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдээ ажалай мэргэжэлтэд гүрэнгээ тариа тушаалагые болзорлоо уриг дүүргэхын түсэбнөө гадуур тариа талха үгэхын түлөө шэнэ улаануудын абажа байна. Энээнхэ амжалтатгайгаар үүрэхын тулада комбайново паркнөө МТС бүхэн зүбөөр хэрэглэхэ уялгалтай.

Комбайнуудыг гүрэнгээ хүсөөрын хэрэглэхын тулада түбхын түрүүн тэдэнэй хойнохо харуулаха. техническэ туримын нарын нягтаар салха, комбайнуудай минь байха ябадалы олохон усахага шухала. Эбдэрхон комбайнуудыг поли дээрэ түргэн занбарилгын тулада МТС бүхэндэ үндэр мастерскойнуудыг олоор эмхидхэжэ, тэдэнхэ зүбөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Аймагуудай партийна, советскэ органууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд хадаа ВП(б)-гэй ЦБ-гэй февралын Планумээр хүдээ ажалай урда табигданан гүнхэ зорилгыг бөөдүүлхын тулада ургаса хурялгалы амжалтатгайгаар дүүргэжэ, гүрэнгээ сар соогоо тоосохо ябадал хангаха еһотой. Энээнхэ дүүргэхын тулада комбайнернуудай дунхын социалистическэ мурьсөөе улам эршэтэйгээр түгэсэрилэн, агрегат бүхэнэй даалгабаринэ үдэрнөө үдэртэ дүүргүүлэхэ шухала.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ
Цүхэр Е. А. Константиновае Бурят-Монгол АССР-эй Министрүүдэй Советэй дэргэдэхэ культури-гэгээ тэлей эмхи-зургаа уудай хэрэгүүдэ эрхнээ Управлениин начальнигтэр томилохо тухай

Цүхэр Константинова Елизавета Андреевна Бурят-Монгол АССР-эй Министрүүдэй Советэй дэргэдэхэ культури-гэгээ Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлгшын орлогшо М. ЧУВЫКОВОВ;
Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улаан-Удэ, Советүүдэй Байшан; 1947 оной сентябрин 6.

СЕНТЯБРЬ СОО ТАРЯА ТУШААХА ЖЭЛЭИНГЭЭ ТҮСЭБЫЕ СҮМ ДҮҮРГЭХЭБДИ

Иимэ зорилготойгоор республикын түрүү колхозууд ажаллажа байна

Сентябрин 9 Таряа хурялга ба тушаалгын ДНЕВНИК

Гүрэнгэ таряа тушааха мэлэингээ түсэбнөө болзорлоо уриг дүүргэһэн түрүү колхозууд олошорхол байна. Мүнөөдэр Кабанскын аймагай Жуковай, Карл Маркс-ын нэрэмжэтэ Тунхэной аймагай «Улаан Шанай» колхозууд хүндэлэлэй доснада бэшгэдэ. Наяар Сэлэнгын аймагай Тельманой нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд гүрэнгэ таряа тушааха мэлэингээ түсэбүүдэ дүүргэхэн.

СЕНТЯБРЬ НАРА СОО ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААХА ЖЭЛЭИНГЭЭ ТҮСЭБЫЕ СҮМ ДҮҮРГЭХЭ гэгшэн түрүү колхозуудай уриа республика дотор халуунаар дэмнэгдэ.

Иимэ өхэ дэблсглын үедэ Хажэнгын Яруунын, Баргаманай, Куларын, Мухаршэбэрэй аймагуудай эхээр гэгдэжэ байхан гэгшэжүй болно. Мухаршэбэрэй аймагай организацинууд ВП(б)-гэй Обкомой бюрстой сентябрин 3-да гаргаһан тогтоовлы мүнөө хүтэр хангалтагайгаар дүүргэжэ байна. Тус аймагай Сутайн сомоной Калининай, Сталиной Шулуутайн сельсоветэй Лениной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд бэлдэхэлэй пунктнуудта тон бага таряа тушаана.

Баргаманай аймагай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд аяар мүнөө хүтэр таряа тушаалгын ябасын хүсэд толгойлогүй. ВП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Саянов гол горхойной гарын муу байхан дээрнээ таряа тушаалага хангалтагайгаар абуулагдаха гэжэн шалтагаан хэжэн хонгоо соо дурсажа байба. Тейд, харгы замын гуримшуулхын түлөө ВП(б)-гэй айком амаршы хэмнээ абангүй.

Сэлэнгын аймаг таряа тушаалгыг эмижлэхэ хойшо эмхитэйгээр абуулжа, аймагуудай социалистическэ мурьсөөндэ түрүүлээр. Энэ аймагай зэргэшхын түлөө республикын бүхы аймагууд тэмсэхэ еһотой.

Овощич ургаса түсэбнөө гадуур тушаана

Тарбагатайн аймагай түрүү колхозууд түргэдэй ургасын хурялгалыг өмхитэйгэй хамта гүрэнгэ тушаажа задала. «Политотдел» колхоз гүрэнгэ помидор тушаалагын үшн хада дүүргэхэд түсэбнөө гадуур тушаажа байна. Мүн энэ колхоз бэлдэхэлэй пунктнуудта 264 гүдэг эрхм шаартай харгаабха тушаала.

Чалайгай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ недондойндо орхооо нэгэ хада дахин өхэ овошч гүрэнгэ тушаала байна.

С. Глазунов.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКА

ВНП(б)-гэй АЙКОМУУД БА АЙМГУЭСДНОМУУДАЙ ЗУУРШАЛГААР ТАРЯА ТУШААЛГЫН ТҮСЭБЫЕ БОЛЗОРЛООН УРИД ДҮҮРГЭХЭН ИМЭ КОЛХОЗУУД РЕСПУБЛИКАНСКА ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСНАДА БЭШГЭДЭ:

1. Кабанскын сельсоветэй Жуковай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Пермяков, партийна организациинь секретарь нүхэр Каргальцев)
2. Карл Марксн нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Морев, партийна организациинь секретарь нүхэр Сотнич). Энэ колхозууд гүрэнгэ-таряа тушааха жэлэингээ түсэбнөө сентябрин 7-до дүүргэжэ түсэбнөө гадуур таряа тушаажа байна.

3. Тунхэной аймагай «Улаан Шанай» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Фролов, партийна организациинь секретарь нүхэр Данилов)—гүрэнгэ таряа тушааха жэлэй түсэбнөө үзүүлэн дүүргэжэ.

Кабанскын аймагай колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдээ ажалай мэргэжэлтэдэй УЯЛГА

Парти, правительство болон нүхэр Сталиной өсөгэй анхаралай ашаар манай аймагай колхозууд болбол сэрэг дайнал ба недондой ган га-суурай тохололдуулан хүтэр хүдээ бэрхшээлүүднээ амжалтатгайгаар дабажа байна. Энэ жэлэй хабар ороһонгоо культурануудай тариалгын түсэб нилээдгүй үзүүлэн дүүргэжэ. Биднээр бүхы советскэ дээрэвин колхозно тариагалтай хамта, ВП(б)-гэй ЦК-тэй февралын Планумай түгээтэ тогтоолуудуудар зоригшон таряа талха, харгаабха, овошч болон хүдөө ажалай бүхы продуктуудын үйлдэбэрлэхэ талаар сэрэгтэй уриа тээхи хэмжөөндэ хурхын, нягтын бүхы адуу малай тоо толгойг нэргэн болхожо олошоруулахын, хүдөө ажальнэ хүжөөжын түлөө тэмсэхэд оролсоһон. Биднээр энэ жэлдэ ургуулан тариа талхан хада Кабанскын тариагай урдынгаа алдэр солмы наадаа тэ-хэрүүлжэ байны гармалжэ үгнэ.

Биднээр Октябрьн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ оролсожо, нүхэр Сталинда бэшгэд байхада, колхозой түрүүлгын уялга—гүрэнгэ таряа тушаалгыг Агууехэ Октябрьн 30-дахы жэлэй ой хүтэр дүүргэхэ уялга абаа нэмдэ. Мүнөө гүрэнгээ тоосохо хаа сагай орожо эрээд байхада, колхозууд ба колхознигууд тухай сталинскэ анхарал оролдогдо харуу болгон түрүү колхозуудай патриотическэ үсхэлүүднээ дэмжэжэ, биднээр эшэһнээ урда тээ абанан уялгануудаа дахад таряа урхын шидэжэ.

Тунхэ таряа, мүн овошч, харгаабха болон хүдөө ажалай бэш бусад продуктуудын тушааха талаар гүрэнгээ өмнөд охирин 1-дэ сүм тоосохо уялга абанаһон. Гадна, биднээр МТС-үүдэй трантора хүдэлмэрилэгшэ түсэбнөө үзүүлэн дүүргэжэ сентябрин 10-да түсэбнөө гадуур гүрэнгэ 9 мянган пүүдлэ бага бэшэ таряа тушаахади.

Жуковай ба Карл Марксн нэрэмжэтэ түрүү колхозууднай таряа тушаалагаар гүрэнгээ сентябрин 7-до сүм тоосоо.

Биднээр, Кабанскын аймагай колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажалай мэргэжэлтэд сентябрь соо таряа бэлдэхэ түсэбнөө сүм дүүргэжэ гэжэ Бурят-Монголой бүхы колхозно тариагад уялгалта байна.

Агууехэ советскэ арад мандала болгогой!
Манай илангалтаануудыг зоригшуулга ба эмхитэйгээр Бүхэсөөн Коммунистическэ большевистүүдэй парти мандала болгогой!
Колхозно тариагай эрхм нүхэр агууехэ Сталин үшн удаан жэл соо мөндө абахан болгогой!

Энэ уялга аймагай колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай мэргэжэлтэд сугланууд дэргүүр зүбшэн хэлэжэжэ бата-пагада.

Б. Дымбарлов.

„Улаан Шанай“ колхозой үльгэр ЖЭШЭЭ

МЫРЕН. (Телефоноор абтаба). Тунхэной аймагай колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэ ба хүдөө ажалай мэргэжэлтэд гүрэнгэ таряа тушааха жэлэй түсэбнөө болзорлоо уриг дүүргэхэ гэгшэн уялга бодотоор бэвүүлхын түлөө улаан манайгаа абангүйгөөр тэмсэжэ байна.

ССР Союзай столица—алдартэ Мнэгай 800 жэлэй ойи хүндэлэлдэ манай колхозууд улаан ашаанууд олоор эмхидхэжэ гүрэнгэ таряа тал забгээр тушааба.

Сентябрин 7-ой үдэр аймагай бү колхозууд графигай өһоор 580 центнэ таряа тушааха байхан аал. сүүлжэ 1253 центнер тушаалан байна. «Криный пахарь», «Политотдел», 17 парсьездын, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд улаан ашаа эмхидхэжэ, 100—165 центнер хүртэр таряа тушаагаа

Алдартэ ойи үдэр сентябрин 7 «Улаан Шанай» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Фролов, партийна организациинь секретарь нүхэр Данилов) гүрэнгэ таряа тушааха жэлэингээ түсэбнөө сүм дүүргэжэ. Гадна, энэ колхоз түсэбнөө гадуур 50 центнер таряа гүрэнгэ тушаалан байна. Аймаг соо социалистическэ мурьсөөндэ илдэ ябаһан энэ колхоздо ВП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Данилов улаан туг баруулагдаһан, мүн ургаса хурялга, га, гүрэнгэ таряа тушаалгын үшн тусгаар шалтархан түрүү колхознигуудын шагналын тулада 10 мянган түргий эд бараан үгтэһэн байха юм.

Тэршэлин БМАССР-эй Верховно Советэй, Кагановичын нэрэмжэтэ, «Бурин полк» колхозууд гүрэнгэ таряа тушааха жэлэй түсэбнөө сентябрин 10-да дүүргэжэ.

Б. МОСКАЛЕВ,
ВП(б)-гэй айкомой секретарь.

Илалишад поли дээрэ

Советскэ арадай столица—агуу Москвагай 800 жэлэй ойи алдартэ үдэртэ бэлдэ болгон Сэлэнгын аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой гэгшэ тариахураалга дээрэ үндэр бүтээсэнтэйгээр тушаала. Алдартэ ситидын ойи улаан түш й-товарица фердын хүдэлмэрилэгшэд поли дээрэ тариахан бай тунхэ эднэр өөһөнхөөнөө абаһан малые харуулахагай хамта, таряахураалгада үд-рөөр абаад, үндэр бүтээ тушаала.

Түрүү илалишад О. Бадмацрыпов Г. Поктоева ба бусад амаршы аажо хөжөө тариахураалга дээрэ тогтоогдэ мурьсөө үдэр бүри 120 процент хурхайн шаартайгаар дүүргэжэ.

С. Билинтуев.

КОЛХОЗ БҮХЭНДЭ—ХУШАЛТАТАЙ ТОК

Бороотой сэлмэшье үдэр таряагаа таһалагяагүй сохижо байха

Таряагаа юундэ сохиногүйб?

Яруунын аймагай зарим колхозууд тариахураалга ороһон унахон болоо. Гэгшэ, хэбэн хүдэлмэринь дүн дээрнээ харахад өөртэй ургашаа яаһан колхозууд хомор байна. Эндэхэ хурялгалын хангалтагайгаар үшн хуртэр хүсэд эхилэхэдү шахуу байнаар. Ушаршэжэ юрб гэгшэ, таряа сохихо тогтууды бэлдэхэлэй колхозууд тон үсөөн. Тунхэ хура бороонтой дунжа эхилхэтэй хамта, өмнөхи колхозууд таряа сохихо аргагүй боложо, тэрэ хүдэлмэрилэгшэд колхознигууд таряа тэбээр мийн нүүлжэ юм.

Эгэтын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Ваянцев) тогтуудтай, таряанай сохижыг наатуулан дээрнээ гүрэнгэ нэгшэе клястерн таряа тушаалагшэ байнаар. Програмн сельсоветэй Ворошиловэй нэрэмжэтэ колхоз байнал иимэ байдалтай. Тогтуй дээрнээ таряа тушаалгыг наатуулажа байхан нимнүүд колхозууд Яруунага олон. Гадна, зарим колхозуудын байгальнэ тогтууда хүсэд хөрөгөжэ шадаһангүй. Жэшээлжэ, Ульдыринг сомоной Лениной нэрэмжэтэ колхоз хоёр байн тон тухээрнэй аад, нэгшэе хөрөгөжэ байха юм.

Гүрэнгэ таряа тушаалгыг болзорлоо уриг дүүргэхын түлөө шанта тэмс-лөй боложо байхан энэ үедэ таряа сохихо тогтоогшүй байхан колхозууд юу боложо һууна гэжэб?

М. Матханов.

Бороотой үдэрнүүдтэ миил байна

БУДАРА-СОМОН. («Б. М. Уланай» нэрэмжэтэ колхоз). Эндэхэ олохон колхозууд таряа сохихо хүсэд һайн тогтуудыг түсөөрөөгүй байха юм. Тунхэ зарим колхозууд таряагаа сар соонь сохиһгүй, гүрэнгэ тушаалгыг наатуулажа байна.

Калининэй нэрэмжэтэ колхозойн (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Хуринков) хушалтатгай тогтуй дээрнээ хура бороотой үдэрнүүдтэ таряагаа сохиһгүй, миил байдал юм. Тунхэ тус колхоз аргуст соо таряа тушааха графигаа таһаадуулан байна.

Тогтуй болоогүй байхан шалтагааннь колхозой правлениинь түрүүлэгшэ Хуринковһаа асуухада: — Барилгада хөрөгөжэхэ мөдөн ба бусад материалуудай дугамаг дээрнээ яахашы аргамнай болоо?

Таряанажалай хоёрхон бригадын таряа сохихо тогтоо Ф. Разуваев хүтэлбэрилэгшэ юм. Энэ тон дээрэ Харманай пунктта тушаагдаха тарьяан бэлдэхэгшэ. Энэ хүдэлмэрилэгшэ байхан колхознигууд таряа сохихо, сээрлэхэ мэтгын хүдэлмэринүүднээ хэжэ байна. Таряа сээрлэхэ колхозницанууд А. Поктоева, В. Симонова, З. Швеедова гэгшэд 21 центнер оронодо, үдэр соо 48 центнер таряа сээрлэжэ, нормонуудаа 200 процент дүүргэжэ.

А. Алексеев, А. Поповаленкова гэгшэд таряа гараар хиндэхэ зуураа, ток дээрэ хүдэлмэрилэжэ байштагай дунда түрүү

Таряа сохихо тогтууд КОЛХОЗ

Ургаса хурялгал гүрэнгэ таряа тушаалгын шидэхэ үе орожо эдэтэр таряа сохихо тогтуй байхан колхозууд Ич тэла бил байнаар. Эдэнхэ дунда түбх түрүүн Молоотовой нэрэмжэтэ колхоз ороһонгоо энэ колхоз полевой стан дээр мүнөө болгор хушалтатгайшэ, мүн шэшье һайн тогтуудтай боложо шадаа байнаар. Тунхэ гүрэнгэ таряа тушаалгыг наатуулажа байна.

Хурялгада байхан хэдышье эхэ таряа байдал хура бороотой бага-бага охотой хамта, сохижыг байлгажархид дээрнээ хурялгада таряагаа хэжэн ороһонгоо бухадаһан байлгахад юм. Гада энэ таряанай тоо бүрихэл тон хангалгүйгөөр табигданхай. Комбайннар гарай таряан тушаалганыг гэээр дээрэ сээр харгажа байга.

Гэгшэ хамта, энэ таряа харуулан нэгшэе хүн үгш. Комбайнар хурялган 100 центнер шахуу оболоотой ороһон хэарын сагаан талада хэбэжэ бай. Колхознигуудай хара хуыһөө таряа тушаалан ургасын хэарын талада харуулаһгүйгөөр хаяжа байхаа гадна, тогтуй тухээрнээ хангалгүй байхан Молоотовой нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд гүрэнгэ таряа тушаалгыг наатуулаһан түлөө харуусаха еһотой.

Н. Муннов.

Советскэ арадай агууехэ вожды нүхэр СТАЛИНДА

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Кударара нийтэ-политическэ хүдэлмэринэ тоснегүи

Мүнөө өгөөд халуун хаа, ургасын түлээ тэмсэй шидэхэн үе—тархуураага ба гүрэнэ тарха тусаага түлээ лунда абажа байхадэ бөхшөөмөстө агитаци хада бодотө аша үрө үгөөр, нөлү дээрэ хүдэлмэри өмхидхэ хэрэгтэ түлээхээр, дайны нүүдэлхи үеийн бэрхшээлүүдэ дабаха хэрэгтэ арай нийтнэ зоригжуулаар табилаха өшотой. Политическэ агитаци болон тон хурса, идэйн, колхознигуудай ажабайдал ба ажал хүдэлмэринэй нягта холбоотой байханы шуудал.

Төд Кударын аймгай колхозууга агитационно хүдэлмэри тиймээр табидаһан байна гү гэхэдэ үгнэ.

Тус аймгай колхозуудай поли дээрэ хүдэлмэригэ байһан колхознигуудай хүдэлмэригэ политическэ хүдэлмэригэ байхагүй. Тархуураага өмхидхэн сэгнэ хойно аймгай олонхи колхозуудай нэгэнэ ханын газета, дайшалхы хуудһан гараагүй байха юм. Мүн республиканскэ газетүүд аймгай 12 колхозуудар оройкошье олодоггүй, харин колхозуудай правлени соотуур үргиджэ хэбтэхэ юм. Илэ шөлхөдө, Эхэ-Кударын Куйбышевэй «Путь социализма», «Красная заря» гэжэ колхозуудай болон Улзытын сомоной Ражуровой, Сталиной, «Красный строитель» гэжэ колхозуудай полевои станууд дээрэ нэгэнэ газета, цагдаага агитацины зүйлүүд, плакат, лозунгууд, зурагууд, хүдэлмэри ба социалистическэ мурьсөөлүй агитацины харуулаха показационны досканиуд болон ханын газета, «дайшалхы хуудһанууд» байхагүй, харин эдэ колхозуудай партиний-комсомольскэ организацинуудай хүдэлмэрингэ олонхын политическэ хүдэлмэринэ тоодогүй, энэ хэрэгтэ партиныйншээр хандана.

Улзытын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ коммунистическэ партиийн өхин организацины секретарь Бадратаров төлшөө «политическэ хүдэлмэри тархуураага дээрэ ажаллажа абаһан колхознигуудай дунда ямарар абуулаһанаб» гэжэ асуухада, «Тиймэ хүдэлмэри тухай хөөрөлдхөө үшнэй болнохидой» гэжэ убайгүйгээр хөөрөх юм. Төрлөөнө нимэнүүд баримтануулы дөрө урсгалһан колхозуудай хүдэлмэрингэ Жарников, Дорфеев, Колдин, Игумнов, Хосов, Гарматов гэгшэд харуулаха юм.

Зүгээр ВКП(б)-тэй Кударын айком, төрөний пропаганда ба агитацины таһаг (дааһан Рагушина) нийтэ-политическэ хүдэлмэри арай нийтын дунда үргэнээр абуулаха тусаа ханаага зободоггүй, харин хоһоринг баял болоһондой али абажа шамсэгүй буудад дээрэһөн болоһонбуу.

Большевистскэ агитаци хада Кударын аймгада тон хулаһан дээрэһөө арай нийтын ажабайдалай зорилгоһуудһаа таһарчиг гэгшэ.

ВКП(б)-тэй Кударын айкомой түлөөлгөншөр тархуураагаар ба гүрэнэ тарха тусаага хүдэлмэригэ колхозуудһаа нийтэ-политическэ хүдэлмэригэ тухай абаһане гарадаггүй харин төрөний тоброжо сарадаг баримтанууд үзэхэнэ. Жашалхы ВКП(б)-айкомой зүгшөө Г. Радаев гэгшэ Ражуровой нэрэмжэтэ колхоздо олоод 7—8 хозог соо байха зуурэ колхознигуудай нэгэнэ хөөрөлдөө үгэрөггүй, харин тус колхозой полевои стан дээрэ мийл байжа байһанаа ербэн байха юм. «Тархуураага дээрэ хүдэлмэригэ байһан колхознигууд» г. г. г. газета журнал уншаха абаһал эндо үгэрөгчтэгүйбэ— гэжэ айкомой түлөөлгөгшө Радаев гэгшэһөө абуулаха политическэ хүдэлмэригэ арай нийтнэ дунда абуулаха сүлөөмнигүи гэжэ Бангэрэгтэйгөө харуусаха юм. Төрө

Тиймэһөө тус колхозой жатһанан Д. Житжитов, С. Банзаров гэгшэд 2—3 хозог соо хургаа хургаарһаа колхозуудай мийл байха. Тус колхозой колхознигууды республиканскэ мурьсөө үүсэхэнэ И. Дальбинов, В. Кошова, Колмаков гэгшэдэ оройдоһонө мэдэхгүй.

Эдэ бүхэ халагламаар абаһанууд политическэ хүдэлмэригэ арай нийтын дунда абуулаһагүй дээрэһөө гарана. Ютхыгшэ халабал ВКП(б)-тэй Кударын айком; төрөний пропаганда ба агитацины таһаг болон үргэнээр абуулаха тусаа ханаага табидоггүй дээрэһөн боложо Кударын айкомой колхозууд ниймэ эхэ дутагдаһуудай хүдэлмэригэ байна.

Б. Дымбылов, (манай корреспондент).

Бишиһан фельетон

Мүнөө үеын Диной

Оройо агууехэ драматург А. Н. Островский «Гроза» гэжэ шэсэ соо зорилг ага аашатай. Нийтлэгүи бүдүүлг купен Саяв Прокофьевич Диной гэгшынэ харууһан байха юм.

Диной шөгшө Борис гүжэ түрөлшөө хубуугтэй сэд соо уузаад:

— «Июле аманда бу харыла, бу манай уузаа» гэжэ хэды дахин хэлэхэб, яага хөөрөндөм төрсөлдөд халахгүй юм ни! Гэар дэмжэй багадаа гү?

Ябаһан бу газартаа шамтай ушарһал! Тьф, үлөө харламар! Ариг гэгшэ! Шамга хэлгэе гүб, аян хэлгэ хэлгэе бибэ?

Нитгэе аймарше гөм хөөгүи хүншөө харасаа, балага Диной гэгшэһэй али хуууд ун үгы хөгдөн капиталистическэ байтуулаһатага халаат, гангалура байхамай литературарада үдөө юм.

Гэгшэе, Диной гэгшэдэ тон адлгү, али үшөө хөөрөһөншөө ага аашатай этгэд ганса шөгн яажа ябадаг юм байна.

1947 оной гүрэнэһэн 2-ой үдэр, үдэшһэй 5 часа Улан-Удын Ленинскэ улидада ниймэ корюсын ушар болобо.

Эгэе энэ үедэ, Ленинскэ улидаар жүндэб-б аа суухаа хураһан Кулагкин гэжэ миллионерий абажа ябаар, урдаһан «Разнообразко» гэжэ агитацины морозонө ниймаажа байһан Илхосова гэгшэ өтөнөр төрө миллионерий шөдөдэ төрсөлдөд.

Эгэе энэ үедэ, Ленинскэ улидаар жүндэб-б аа суухаа хураһан Кулагкин гэжэ миллионерий абажа ябаар, урдаһан «Разнообразко» гэжэ агитацины морозонө ниймаажа байһан Илхосова гэгшэ өтөнөр төрө миллионерий шөдөдэ төрсөлдөд.

Эгэе энэ үедэ, Ленинскэ улидаар жүндэб-б аа суухаа хураһан Кулагкин гэжэ миллионерий абажа ябаар, урдаһан «Разнообразко» гэжэ агитацины морозонө ниймаажа байһан Илхосова гэгшэ өтөнөр төрө миллионерий шөдөдэ төрсөлдөд.

Эгэе энэ үедэ, Ленинскэ улидаар жүндэб-б аа суухаа хураһан Кулагкин гэжэ миллионерий абажа ябаар, урдаһан «Разнообразко» гэжэ агитацины морозонө ниймаажа байһан Илхосова гэгшэ өтөнөр төрө миллионерий шөдөдэ төрсөлдөд.

Эгэе энэ үедэ, Ленинскэ улидаар жүндэб-б аа суухаа хураһан Кулагкин гэжэ миллионерий абажа ябаар, урдаһан «Разнообразко» гэжэ агитацины морозонө ниймаажа байһан Илхосова гэгшэ өтөнөр төрө миллионерий шөдөдэ төрсөлдөд.

Сталинскэ ба Прохотарскэ районуд—городой центроой хоббогдохон байна. Танай хурдахаар 1943 оной намар метрополитенэй дүрбөдхи өөлжөөнэй—эхэ сахаргай барилга өхлөхэ нэн. Энэ худамэри дүүрэн дайсалагдар абуулагдажа, 1950 ондо төрөһөнэй нилгэд эхэ хубын дүүргэдхэн байха юм.

Азар дайны үдэрнүүдэ Саратов—Москва газоровой барилга Тана үүсхээр өмхидхөншөө москвалгайнд бутладаа мөжнэ. Энэ барилгын дүүргэдэ болон столинны ажабайдал ажабайдалга найзруулаха болон советскэ ажаульмэригын шөнө халаһарһаа—газөө индустригэ хүгжөөхэ хэрэгтэ эхэ нөмөгтө болоһон байна. Газоровой ашагалгада оруулалда бүри недондо жадэ 16.000 квартиранууды газифицироваха арга олто.

Мүнөө жэл үшөө 5.000 квартиранууд газифицировагдаха байна. Юрнхы дээрэ табанжаа соо 200.000 квартира газифицировагдаха. 1950 ондо Москвагай арад зоной 70 проценти өөрлөгшөө гэр бүлын хэрэгсэдэ газы хэрэгсэдэ болохо.

Агууехэ Октябрия социалистическэ революцины 30 жэлэй ойе болон Москвагай 800 жэлэй ойе ажалай шөнөгүү илдэгтануудар угтахы бөлөхөөхэ байха зуураа столинны ажабайдал өхлөхөн социалистическэ уяланууды бөөдэ даажэ абаһан байгаа.

Эдэ уяланууд дүүргөгшөө байна гэжэ нүхэр Сталин, Танда мөжөөсөжө шадаха байһандаа золгойд, юуб гэхэдэ энэ советскэ патриотуудай гүрэн ба аашалһан гэгшэ Августын 15 болго Москвагай ажаульмэригын юрнхы дээрэ 8 харынгаа үйлдэригын программэ, олон предприятинууд—9 харынгаа программэ дүүргөншөө байха юм.

Эдэ бүхэ хадаа саамандаа бидшөрэй дүүргэ өшотой хүдэлмэригэ багаһан хубын гэжэ ойлгоһодой, дайны үдэрнэй табанжаахэй түсөөнэ бөөдөУахэдэ Москвада али зорлын хүдлээ буури үлгэжэ байһаншөө мэдэхидей. Иосиф Виссарионович, Танине, Эхэ оройншоо Уманхы, бүхэ советскэ арадай үмэнхэй уялаага столинны ажабайдал алдартай сомонойд дүүргөхэ гэжэ мэдүүахые элбөөрөг.

Москваго ажаульмэригын предприятинуудай ба транспорлын эрэгтэй өмөгтэй хүдэлмэригын, инженерүүд, техникүүд, албадаһан, предприяти бүхэн, цех ба бригада бүхэн, өрөгтэй өмөгтэй хүдэлмэригэ бүхэн шөнө табанжаахэй түсөөнэй даалгабаринууды бөлөһоһөө үрда дүүргэһын түлөө хүсэ ба шадаага айраһаггүй. Ушөөнэ Удэртэ үйлдэригын теми дээрлэхэ, ажалай бүтсөө шууд ургаха, шөнө техникэ шуулагдаха, түрүү зэрчын технологи нөөгөрүүдэхэ, үйлдэригын өмхидхэлэ найзруулагдаха, продукция шавар дөшөөдүгээхэ байна.

Москвагай ашууча ба техникескэ индустригын советскэ нахкын бүхэ төлхэй дээрэ түрүү зэргэдэ байһан түлөө арадай ажаһын бүхэ халаһарһуудла тельманы сусарһаһуугээр ба түрлөөг урдахын түлөө шавар төмсөтэ байна.

Литературигын ба искусствын ажал-абуулаһага агууехэ сталинскэ эпохо ба героическэ советскэ арада тааралгаатай шөнө зохолһууды байтуулаха.

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Манай аралые ба залуушууды өөрлөгшөө социалистическэ Эхэ орондо хизирлаһаггүй индустригын байха үзөөр, советскэ национальна өмгөрхөдэй

Москва городой ажалшадай эльгээнэн бэшэг

(Түгсэхэ).

миллион хада шалуу ажалшад «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо дамгаалһын Агууехэ дайнда шөн багыбата ажал хэлэһэй түлээ» гэһэн медалда хүртөөн байнал.

Эсэгэ ороноо хамгаалһын Агууехэ дайны үдэрнүүдэ москвооско эхлэрнүүдэй ба залуушуудай хөһөн героическэ ажалы тусгаар төмдөгшөө хүсөөбди. Тандэр фронтдо мөрдөнөн шидэхүүншөө, эсэгэ ба ахадүвэршөөнэ түлөө хүдэлмэригын хөһөн байнал. Тандэрй гараар бүтэй һомон хөгдөж, хамгаалһын барилганууд баршадга, түлэһын эхөөр удааг үдэрнүүдэ хөһөн миллион кубометр түлээ бөлөхдөгшөө байгаа.

Москвагайнд болон шархатаһан сэрэгшөһиде ба фронтонгуудай гэр бүлхидеһин үшэн зүрхэйнгөө аһарай оролдлоо хүрээдэж байна. Донорнуудай үршэн эхэ хүдлөөн москвалгайнд патриотизмын толотомо найхан үзэгдэлнүүдэй нэгэншөө байба. Тандэр хада миллион шахуу литр шуһага Советскэ Армины шархатаһан солдатууд ба офицернууды абаркын тулада үлгэһэн байха юм.

Нөмхө балимтарашад москвооско областин ажаһама эхэ хохидой үүүлгэн байна. Төдөршөр үзүүһэн гарзан юрнхы дээрэ 30 миллиард шахуу түгэршөгэй болоно. Москваоско областин газар дээрэһөө оккупационууды намнажа гарганаһан нүүдэр столинны ажабайдал хандаргалһан замдуудые, шахтанууды, түлөө ажаһама, гэр байранууды болон культуригын гуамтанууды нэргэн бөлөөхөдө туһалжаа үзүүһэн байна. Столинны ба Москваоско областин гороудуудай хүдэлмэригын шөһөсө түлээлэжэ болгон хөһөн мийлага гөрүнүны колхознигуудта барилга үлгө. Дайны дүүрхэн бүри урха тээ нөмөһөгтэй галаһан, хандаргалһан төхсө нүүдэй нэргэн бөлөөхөдө юрнхы дээрэ дүүргөгшөөн байгаа.

Дайсанине мяхын түлөө бүтээгэдэйд нийтэ хэрэгтэ манайшө нэмэри, манай ажалай, манай хүсэлтэй хубыта бин юм гэжэ бидшөр москвалгайнд өмгөрчөгшөөр хөһөжө шадаха байһаггүй. Дайны түрүүлшын часһаа хойшо, Советскэ Союзай Герой москвич Самсонов гэгшын өөрлөгшөө подразделени түрүүн абажа советскэ түлэе Берлингэ германскэ рейхстагай гэр дээрэ баруулаһан төрө гайхамжа минутаһаа хойшо, империалистическэ Японин капитурированһан төрө сар хүртэр бүхы нөмөсө фронтко, зөбүүршөгтэй дайсанине үй бүтэ сохихын тулада бүхы нөмөсө үгэхэ гөрөн нөгэ ханааар, нөгэ хүсэл зорилготой гөрөн ажаллажа байгаагид.

Хүндэтэ нүхэр Сталин!

Мүнөө советскэ арадай өнхө амгалан үүсгэн зохохы ажалда шалжөө өрөөн байхадань хунтагадайһаа үмөн—Москва городой Сталинскэ хунтагуудын округтай ажалшадтай үшөө 1946 оной февралын 9-дэ Танай хөһөншөө түүхэтэ үгэ манай ажабайдалай ба төмсөлэй программа болоһон байна.

Дайнаар үзүүлгөһөн шарханууды түрлөөгшөө эдэгдэхын түлөө советскэ хүдэлмэриг эрх зорилго байһанай толотомо германскай болон станинскэ шөнө табанжаахэй түсөөнэ бөдө арадаараа гүйсэхэлтэ болоно.

Москвооско залуушү ба фабриканууд дээрэ хөһөн мянган шөнө стахановцууд үйлдэригын новаторнууд ургажа гаранһан байһан. Дунда зэрчын тоонууд, дунда зэрчын показателүүд маннэ таһнагагүй. Бидшөр түрүүлшөө туйлаһануудта түлгэжэе, нийтэ дээрэ должальтэ шууд туйлаха зорилго урда табиһан. Ажалай стаханоскэ метрууды дэлгэрүүаха нийтэ неховой түсөөнэ дуралһан ба бөлүүһэн москвооско хүдэлмэригэ Восток, Матросовой патриотическэ үүсхэл, өөрлөгшөө үчэстөгшөө бүхдэнь стахановскэ болгон москвооско мастер Николай Российскийн үүсхэл бүхы орон соо үргэнээр дэлгэрһэн байна. Эгээр болон манай хүдэлмэригшөдэй ба инженерно-техникескэ индустригын социалистическэ мэдэрлэлэй дөшөөншөө, төдөршөр арадай интересүүд тухай мангаага габилжа байһаншөө харуула.

Эрэгтэй өмөгтэй хүдэлмэригшөө, инженерүүд, техникүүд болон албадаһагшад шөн зорилто ажалай ашаар москвооско ажаульмэригын шөнө табанжаахэй түрүүлшын жэлэй түсөөнэ бөлөршөөн үрнэ—1946 оной декабрины 20-до дүүргэһэн байгаа.

Ажалшадай депутатуудай Москваоско Городской Советэй ХХП сессий Москваоско Городской ажаһын нэргэн бөлөөхө ба хүгжөөхө табанжаахэй түсөөнэ абаа бөлгөй. Төрөһөнэй үндэһе һуурда столинны шөнөдхөн байтуулаха генеральна түсөөнэ саамшадань бөөдүүлэхэ хэрэг табидаһан байна. Городской ажаһын хөһөн зүүн мянган хүдэлмэригшөд Москвагай бүхы арад зоной түлээлэжэһаар энэ улаа эхэ программэны түрлөөгшөө дүүргэһын түлөө тэмсэжэ байна. Табанжаа соо Москвада хөһөн мянган гөрнүүдэ барилга, түрүүлшын найман лабар гөрнүүдэй барилгы абуулаха, родопроводой санине үргэхэхэ, һуруули, кино, театрууд болон бусад культуриг-гөгшөөгшөө ажил зургаануудай тоо олоһоруулаха хэрэгтэй.

Танай сар үргэлжэн анхарай ашаар, правительствын түлээлэжын ашаар, дайны эгөөд хушар бэрхтэй үгэлшөө Москвооско метрополитеней барилга зоогсодогшөө ний. Шөнө харынууд табидаһан метрогой 7 станцууд баршадһан байгаа. Хөддн ажаульмэригын районнууд—

Москва, Кремль шадархи эрье. Энэ зураг дээрэ Кремлевскэ (зүүн тээхн) ба Софийскэ (баруун тээхн) өрбөнүүдэй хоорондой Москва мурн хараһан. Эдэ муронүүдэй өрбөнүүд 1934—37 онуудта гранит хушалгаатай болон юм. Тэ саага хүндэһэн харагдаһаа—академик А. В. Шусевэй проэктын 1938 ондо барилдаһан Москворецкэ хуураа байна.

В. Ковригинай фото. (ТАСС).

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

1. ЮУМЫЕ БАРИМТАЛАН АНГЛО-АМЕРИКАНСКА ПОЛИТИКА

Я. МАЗОР

Германин ажаүйлэбэрин өө гэрээг хэмээн тухай, төрөөнөө рүүска шохтануудыг захирха ба тэдэснээ хэнхэлэ тухай франко-англо-американа хэлсэс Лондонд 6 хоног сэр үргэлжэлсэнэйгөө бүгдээр августын 27-до хүрбөө. Францин түэвэлшэдые өндө урихжааа үндэ үрддшалан зохиоходон англо-американа хэлсэс проктые абыхе бадхалын тухаа урихлан байха юм. Гэбшье, энэ хэдэ тэд буруу хүрөө. Германика ажаүйлэбэрин өд гаргалын хэмжэээ дэвэлүүлэхэ гойш англо-американа прокты француска таллааа эхээр буруушаарба. Гэбэ лэбшье, өнө прокты хадаа Германика шидэсөөл (англо-американа) соош ажаүйлэбэрин хэмжөөн тухай англо-американа хэлсэс хэбэргэйгээр августын 29-до Берлиндэ толгойлодон байха юм.

Англи бэрбэс рүүска металлургическа ажаүйлэбэрин өөршгөө хиналта дор абхалан байха. США ба Англи сепаратна абуушгавуудай политикые удаа дары үргэлжлүүлэн үнгрөстө оной декабрь сод англичка ба американака аземдэгийн зононуудые экономическэ бодон хэлхэгэвэй таллаар хамтаруула гэдэн хэлсээ баталан байгаа, энэ харгыгаар удаа цаашаа орожо тэдээр өөдөшгөө өсгөсөөл зонодо хамтыл хөрөөншлэа хэс хэн и органуудые байгуулахан, тэдэн тэдэнэй зонне Германин үлэштэ хубиланш бүри эхээр холодуула.

Германиаа экономическа таллаар дэб-жүүлэхэмэй, төршине хангахэмэй гэхэ мэтээр буруун-германска ажаүйлэбэрин мэдээлэе абаха гэдэн Рурта американака метрополистуудай позицияе бэхжүүлэхэ гэдээ, тэд Баруун Германие Европодо американака аээрхалын түсөөүүдые бэ-э-хүүлжэ эрбсэг болгохо гэдэн США-гэй мүү мөхтэе интересүүд өнө сепаратна по-литикын зуурталы байхыг бэрбэс харгалданшшуу. Англо-американака хүрээлэй хэлсэс болбо баруун Германие англо-американа болгохо гэдэн, сэрэгэйлн хүсөө бэрбэсгээх, төршине «баруунтай бэйлэй», центр болгохо гэдэн урихалта «Маршаллайд түсөөбэй» нэгэн хубинь байна гэшээ. Германика абуушгавууд байгаа американака түсөө, Руртах англичка хиналты американака хиналтаар хэлсээ байгаа хадаа Англиг өнө интересүүдые тэвчлэхэ зэрилан хэбэлшье, английскэ индустриальство болбо американака түсөөүүдые зүбшөө. Энэл дээрхэ мүн-бэлэй англичкака правительствын гадаадын политическэ шоссал бөөдүгээр өнө-өөсөө Англин аил зэргэлт өтөр США-на «мэдээтэй боллоһонь» харагдаха.

США болбо мүн англо-американака хэлсээ Францие хабадуудые өрчлө-дөөн байгаа. Энэл тингээ Францада Францие Лондонско хэлсээүүдтэ хабаа-далсахыг урилан байгаа. Гэбшье, аме-риканска политикын урихалдуу шулуу-лан абаасахаар болон байханаа тэдэр харуудай францускака правительствэ болбо англо-американака хэлсэээ арасаха баатэй болобо. Юб гойд тэрэ хэлсээ Францин национальна агуулы хангал-ты ба тэрэнэй экономическа нөргөөн бодохотын зорилгонуудта шал зүридаа. Англо-американака түсөө экономическа нөргөөн бодохотын таллаар Франци ба бусад союзна гүрөнүүдтэ ороходоо тэрэ байлшье Германиа олгоно гэжэ Француска хуултаа иноуруудай мэдүүл-гүд болон хэлбэлэй олгоонтой тайла-баргалууд сод тэмдэгтэй байгаа.

Энэ түсөө хадаа Германин экономическа лэргөөн бодохотой шогон хамга Германи хадаа бүү эрбсэгнэ халажа, дим-итаризаци болон демократици тэдэ болго байха юм гэдэн Рур болбо дахы германска агрессиин база болохо-гүй юм гэдэн найдаар үнгрөгү гэжэ мэдэсгөдөн байгаа. Эгээл тингээ дээр-рөө англо-американака түсэбэе Лон-донскэ хэлсээүүдтэ дээршье Франци ба-нал арасаха байха. Тингээ дээршье германска проблемануудые бүхэлдэе, тэдэнэй тооло ажаүйлэбэрин хэмжэээ болон Германин экономическа шогонтой проблемые шидэхэ өнөтэй ношбэ соо үнгрөгсөдөө гадаадын хэрэгүүдэй Министруудэй зүйлсөн болтор гурбан де-жавануудай фронт байчуула гэдэнхэ бүтээгү гэдээ. Энэ шидэхэбэрин үндэстэй Потсдамска шидэхэбэринүүд дээр үлэбэлгэдэн байхыг болон гурбан дежавануудай хэлбэлшсөө «Англи ба американака монополийн империалистическа интересүүдээр үлэбэлгэдэн сепаратна политикые, болгож үнгрөгдөн шидэхүүдэй политикада эсэе табихыг эридаа.

II. ВЕНГЕРСКЭ ДЕМОКРАТИИ ИЛЛАТА Августын 31-кэ үнгрөгдөн венгерскэ парламента хүнгалтанууд дүрбөн демократическа партинуудай коалициин эхилжэ амжалтаар ба баруундэй оппозицино партинуудай дилэ-гэрбээр тэн-тэбэа. Дүрбэн мэдээтэй өнө демократиеска коалици бүхнэ голосуудай 60,2 процентые абаа. Зүбхэн тэ 39,8 процент голосууд хүнгалтануудта хаба-залсахаг 6 оппозицино партинуудай хубилга хүртэлэ. Энэ хүнгалтэй өнөө демократическэ бэйлэй партинууд үнгрөг-дөн мэтэлүүдэй өнөөр, шидэ парла-ментта 270 мангат, оппозици—143 мангат абаха болобо. Илгэ дүнгүүд гэмсэхэмэй Венгрия бэлэ, мүн тэрээ-лэй хилын салаа тэсэсэгин хооо шавые бусалган байха. Иүшөө гэхэдэ коалици соо орогэн олон голосотые ком-мунистическэ парти абахан байха. Тэрэнэй кандидатуудай түвэл хүнгалтаа хабаалан бүхнэ хүнгалтайд 21,8 про-

цент голосоваад байхыг харил коалициин бусад партинууд—социал-демократическэ, хүдөөтэй элжэж эвэдэй ба национал-крестянска—14,6, 15,2 ба 8,6 процент голосуудые абахан бай-гаа. Компарти эвээшэй уриа тээхи хүн-галтануудай элжэсболон шидээд олон голосые олоор абахан байха. Гэгээтэй хамта, хүдөөтэй элжэж эвэдэй парти урдын хүнгалтануудта ороходоо Үөсөө голосуудые абаа. Венгрийн сүлөөлгө-дөөшэй хүнүлээр демократическа бэйлэй эгсөө баруундэй парти байхан хадаа тэрэ партида, зүбхэе оршон бүхнэ реакциноно өнгрөгүүд тэрэнээ аса-жа са ошоб. Эгээл энэ өнгрөгүүд болбо өнө партици урихалтай «Англо-амери-канска интересүүдтэ угы хөгдөөн анги-реститиуианскака загворота хабадалгатай түшгэлжэ байгаа бэлэ» мүн бай-гаа.

Венгрия болон хүнгалтанууд дүнгүүд гэмсэхэмэй венгерскэ бэлэ, мүн улсхөрөндөн реакцияе шавыа со-хино хэвэн, тэрэгтэй пропандан ху-дал хуурмат байханыг эриуридан бай-на. Революционерүүд илангаа Англи ба США-та демократическа коалициин үлэбэлэ урихалын хараад байхал. Венгрийн хүнгалтануудые болоходоо тэвчлэхэ элжэж гүтгэлтэй хэбэрлэе бэйлэ. Илгэ нэгтгүгэй нэгдэлгэнүүд мүнөөшье үргэлжлэхэ гэдээ, хүнгалтануудай айлбас ажалгажа байхан англичка ба американака хэлэ хээн корреспондентүүд хүнгалтанууд сүлөөлгөөр ба демократическа өнөө амалан түбхын оршон байдал соо болохо үнгрөгэ гэжэ мэдэрхэ баатай болоһон байна.

Венгериэ демократицин илалта Венгрийн саашааа демократическа хүтэ-лэтын замаар абаха арга-бэлсжэ өнгрөг: Лэбшье, демократическа бэйлэй лидер-шүүд реакцияе хүсөөнүүдэй үшөө шидээ шидэлтэй «Англие, тэдэ хүсөөнүүдэй харилаа дэмжэлгөөтэй ба Англи болон США-да Унгрөгтэй байханыг хайса мэдэнэ. Тэдэ хүсөөнүүдэй тэмсээ аб-дал демократическа интерие дэвэлүүл-хэе, бэхжүүлхэ ба үргөдөөхэе, реакци-нын хара хүсөөтэй түсөөүүдые болон Хоротг абуушгавуудые эвсөөлгөөр өл-гүрлэхэ байхыг түсөө хамалаа табихыг эрида.

III. АМЕРИКАНСКА ХООРСНДЫН КОНФЕРЕНЦИН ДҮНГҮҮД ТУШАА Септэбрийн 4-дэ США-гэй гүрэнэй секретарь Маршал ба сенатор Вэнгериэ гэгшэд американака Хорондын конференциин дүнгүүдэ зориулагдан, үнгрөгүдые ралгөөр хэлсэ. Тэдээр Хоулуан энэ конференци дээр батал-галаа баруун хахад бүмбэрлэй «Хам-гаалалта» тухай дэговорые аил бэр-хүүр байхан магчаа, тэрэнине «35 найрамчалай амал тухаа грамолитичка хил барсагдалаа» үлгээр «35» мэтэлсэн ба «аб-адли тэмтэ байдалай үндэ» буури дээр эхэнүүд ба бара Дүрбэнүдэй хамтааа хүдөөлжэе ша-дахэ байхыг амал тухалтай «35» хэбэртэйгээр харуулхы өрчлөдон бай-на.

Дээр дурсыгдалта дэговоры гэр тэ-биглалта септэбрийн 2-ой үдэртэ Па-намача болон арал димонстраци тэ-дэнэй дурсыгдалта мэдүүлгэнүүдэй зна-маталыа илгэотрици болдо. Энэ димонстрацида хабадалгаад США-гэй им-периалистическэ бэрүүшгээд, дайнай Үөсэ Парламента дээр байгуулагдан бааза-уудые США-гэй бусажа худхыг өрчлө-сгээ Ассоциацийд Пресс агентствын корреспондент мэдээсээ. Демонстрацие үлэсхэнэ—студентическэ федераци болон Америкын Советэ бэлэ абуулаа, тэрэ сооноо США-гэй забөгчө хүсөөнүү-дэр Парламента территорияне дүрэ зөр-төөрөө эвэлэн абадалые буруушаала.

Энэ дэговор болбо болохо хэрэг тэрэ Латин американака ороноудые США-гэй шидэа өөршгөө сепратическа пезици гэжэ сэгнэхэ, тэдэ өсгөрчө байха тэрэгтэй өнөө өртөө бэл-хэлэе тоолохгүй тингээ байдал тогтоон бэх-жүүлэе гэшээ. Тэрэ конференци дээр США болбо өк-номическа туналжамыг үзүүлэхэ тухай латин-американака ороноудай асуудал табихалдаш шууд арасахан байха юм. Энэ оронд тэрэгтэй США-наа экон-омическэ таллаар мэдээтэй байхаа ха-налан байгаа. США болбо тэрэ конфе-рэнци дээр Раманжинуудайгаа хоо-рототой өнө байхыг хамтгүйтэй байха. США болбо латин-американака тингэ дээр, экономическа таллаар булинди байханаа хэрэгтэй толо сэр-гэй соошье бадахалан байха. Энэ орог «Нью-Йорк пост» газетын пезидэсгийн бэлхэн өнөөр, «латин-американака» болбо бүхэнгэ сэрэгтэйхые удаа хүсэтэй болгожө ялгэрч империализмада збүүр-хэлхыг тэрээр талха байха.

Лондонскэ хэлсээүүдэй болоходон бу-ри урдэ Потсдамска шидэхэбэринүүдые өбдөхэ гэжэ бэлдэхэ байханаа США ба Англи нүгээр зүбтүдэхэ байхаг гэхэдэ, англо-американака прокты бүхнэ Герма-ниин ажаүйлэбэрин хэмжээдэ хамаа-гүй хадаа, харил тэрэнэй сансхан ээ англо-американака пэгдээл эвондо Ха-маалт хадаа энэ асуудал Контрольно Советэ мэдээлэхүг оло ралсатг бай-гаа. Хүн тингэбшье, тэрэ хэлсээгэй шал буруу байлшье нэгэндэ али байха юм. Германика сөөгтэй ажаүйлэбэрин потсдамска гол бэлэ мүн болохо Рур шадат мэдэ соо оролсодог. Рурта Гер-манска металлургическа ба нүүрнөшэй ажаүйлэбэрин 75 процентий байдаг. Тингээ англо-американин ад гаргалта тухай б Руртад агаар түлэ тухай асуудал шидгэрманска проблемэ байхан хадаа Потсдамска Конференциин шидхэ-бэрлэ бөөдүүлхын түлөө харюусалгатай байхаа гэмсэхэн энэ тэрэ дэржавануудай тэн зүбтүгдөн абуушгавуудай шидхэ-хэлжэе шидэхэ байхыг ялала өйлөгтө-тэй. Советскэ правительствэ бэрбэл өнгрөгтэй үлэбэлэн Рурска областин ажаүйлэбэрин дүрбэн дэговоруудай хамтын хиналта дор табиха гэдэн дурал-хыг бүтэ потсдамска конференци дээр оруулч бэлэ. Хамтын хэлхэгтөөр энэ асуудал гэмсэхэн хэрэгтүүдэй министр-нүүдэй советэ үлэбэн байгаа, тэдэ гал-сат энэ өнгрөгтэй шидхэгэхэ хэлхэгтэй бэлэ. Тингээ тулада лондонскэ хэлсээүүдые ба англо-американака хэлсээүүдые тухай англо-американака хэлсээүүдые тэвчлэн байгуулуулч хамбэлсээгэр үлэбэлэн хүнүлээр өдөрнө гарса галэ ба-ршгатай сепаратна акт гэхэ сэгнэхэ бэлэ өндрөгөөр сэгнэхын аргатүг байха.

Энэ акт болбо США болон Англид сөмү шүү абуулажа байгаа ба Потсдамска шидэхэбэринүүдтэ эсэргүү шидүүлгэдэн болбо үлэбэлэн тэрэ үлэбэлгэдэн политикын үргэлжэлхы болобо. 1945 оной 1-дүгээ Англи болбо Рурска областин нүүрнөшэй бүхнэ шидхэгүүдые гансаараа мэдэж Германие аземдэгийн англичка соош американакака дамжуулаа мүн дэ-жархыг байха. 1946 оной эвн мүн дэ тэрэ мэтэ сепаратна абуулажа хэлэ бай-гаа Рурска областин ажаүйлэбэрин дүрбэн сөмнэ дэржавануудай хиналта дор үлэж гэдэн советскэ дуралхыг таллааа дэрэгүүдэй министрүүдэй Совет-гэй харгыг өнөтэй байрарыг, харил

фессор Мадрак гэгтэе арал зонийе өлөө хөөдөө хэлхэгэ байхан тухай өнөө хү-лэй министр Стречи гэгтэе үлэбэн сэг-нэлтые арасаа. «Официальна мэдээнүү-дэй өнөөр Вельсбританиин арал өлө бэлэ ажабуула байхан шөгшэ болно. Харин үлэбэн тэрэ шал буруу болохо байда»—гэжэ Мадрак мэдүүлбэ.

Хүнэ нумэ үргэхэ тухаа СССР дотор эрихэлхын түлөө мурсыен боложо АУ-р-бэ. СССР-эй абсолютна чемпион өлөгчтэй габьяата мастер Я. Г. Купенко (УССР-ийн) эрихэлжэ гараат буюузоошаш шөг рекорд туйлаа: 135 килограмм хүнэ нумэ хоер гаргараа үргэн байха юм. ЗУРАГ ДЭРЭ: СССР-эй абсолютна чемпион Я. Г. Купенко. Л. Доренскийн фото. (ТАСС).

Редкцида өсөөч бэйлэ Хуули буса ябачалай түлөө хатуугаар хэлхээ хэрэгтэй Болхоой түрүүлгэхэ байха гэшээ хүн-тэбшье ба мүн харюусалгалышье х-рэг гэжэ хэлхээ мэдэжэ. Колхозойнгоо ажабайдала үнэн зүрхшөө хандааг, сэдэ шүүдэргүу хамтатэй үлэбэлгэдэн хай-гаа колхозчигүүд: «Манайтай түрүүлг-шэ эхэ хайн, бэрхэл хүн лал!»—гэжэ удаа найлаачалтай, дуралайгаар хүнд-эн хөөрчлэхэ. Тэдэ, Мухарил бэрй аймагай Суулгын сомоной Сталингай нөргөөтэ колхозчиг-түрүүлгэхэ байхан Эршнере тухай колхоз-чигүүд «энэ хууль хуурмат абадалтай аралжа-тайманша хүнэ өлөгчтэй бай-хан юм. Хүншөгүг мүн-мүүхэлэй бүтээнгэ-элитэ боложо, тэрэнине колхозой түрүү-лгэхэе зайлуулан байха. Мүнөө болоходоо колхозой нэгиттэ зөр-үлгэй гэмгүй үлжэ, хуулилаа байхан Эршнере ямаршье харюусалгала хаба-дуулагдаггүй абаха ябана. Хэрэг үнгрөгдөн Эршнере хэлээлгэ-хээе амсуулхата—гэжэ аймагай проку-рорхоо асууха өнөтэй болобо. Д. Тунгуйский.

Аналшадгй «рилтэ үнгрөгсөгү» Хорил аймагта библиотекэ арад зоний дунда амарше культури-тэгэрээлэй хү-дэлм-рэй абуулангуй. Харин сар үргэлжэ хаалгатай байдаг юм. Энэ библиотекэзэе уншагчид ном абахын тула хэдэ дахин эрхэ баатай болодог байха. Библиотекэзэй зэргэлээд байхан ай-магтай культури-тэгэрээлэй талга библио-тексын хүдэмэриге найжаруудышье тула ямаршье хэмжээ абаагүй.

Ургамэл модогүй аад, сад Хорин аймагтай центртэ сахай тух-халгуй аад «саг» гэжэ нэрлэгдэдг тал-чай бин юм. Энэ залуушуу сүлөөтэй салга сугларжа тасел, едор наадааг, вөлбөй ба бусаа наахануудые өмхилжэ-дэ байха. Тээ энэ «саг» сооны вельбэлэе сеткэ татаха хоер столбоо бэшэ ургажа байхан могон отго угы юм. Тус талмай «саг» гэжэ нэрэтэй боло-ношай ушар хадаа, энэ хээээд нэрэ-хонцаа баргилжа, тэрэн сооны модон тар-гилдан ба уналха канава татагджа өмхлөгдөн байга гэхэ. Тээ канавад малгаа дүргэнгүй орхин дээршөө таргилдан модонудан бутладаа хатажа үхшэнэн байха юм. Тэргэгээр энэ хоо-рон зайдан талмай «саг» гэжэ нэрэтэй болоһон байна. Энэ «садыг» үнөөрөө сэд болгохо арга боложо тэндэ ялала бил. Унаныншье ходо бэшэ байна. Тингэ дээршөө тус аймагай залуушууд эрхби гаргажа, нэгэ хэдэ амаралтын дүр хүдэмэригэд өнөтэй гое садтай боложо шадха байна гэжэ хануулагдана. Тингээ намарай сагта модо тариха үеме хаа саг сооны хэрэглэхэ тон шухала. А. Татариннов.

Улан-Удын Трансэнегрокалрнуудай Автоуруули болбо эсвэр-шофинуудай тэ да нураадые абаха байна. Энэ нураадаа түвэлгэдэн нураа ба ажалла таллаа абажа, 4 нага халд нураа н гээд, Автоуруули нын сити хүдэлжирлээр зэвгээдэн м Күрда нураала ажалтай лэзмэнэй карточкаар ханил байна. Нурааке хүсээдэ пези-воинз билет ба нүүдэл хүн-рилжэ байхан газарлаа сэр абажа эрхэ өнөтэй. Гадна энэ нуруули шөгшө-дые бэлдэхэ үдэрэй ба үнэ түлөөтэй күрсүдота нураа дые абаха байна. Мэдүүлгэнүүдэй үдэр бүри үнэ 8-наа үдэршын 5 час дур Автоуруулида абаа. Энэн тухай мэдээ арал-5-й участка, Транспортад телефон ПСТЗ 6-18.

«Эрдэм» «Они не спроятся» Дорж Банзаров нэрэмжэтэ Бурят-Монголой Гүрэнэй педаго-гическа ба багшитай институтта секретарь аралтайгаар хэрэгтэй болоһон байна. Энэн тухай мэдээ адресны: Улан-Удэ, ул. Радзурова 11, у. али № 5-10 гэжэн телефоноор хандажа болоно.

Улан-Удын КЭЧ-тэ (маралт экзэ-адационна катэда) са гэгжэ «Эдэмэригэе прокты» хөгжүүд, барилын дэсхэн пезициид, шидгээд, шидэл уран модоо бархашуу, крэн шигүүд, экономист-түсэйлэ, бухгалтерүүд, счетоводүүд, тэгшэд, шофөрүүд хэрэгтэй лод байна. Энэ агаха салыншье хэлс-рээ болохо ба байраар ханил Энэнишье мэдээгэдэ Лилин-на гэжэе станицада КЭЧ-д дэлмэригэ са соо хандажа ба-но.

Улан-Удын КЭЧ-тэ (маралт экзэ-адационна катэда) са гэгжэ «Эдэмэригэе прокты» хөгжүүд, барилын дэсхэн пезициид, шидгээд, шидэл уран модоо бархашуу, крэн шигүүд, экономист-түсэйлэ, бухгалтерүүд, счетоводүүд, тэгшэд, шофөрүүд хэрэгтэй лод байна. Энэ агаха салыншье хэлс-рээ болохо ба байраар ханил Энэнишье мэдээгэдэ Лилин-на гэжэе станицада КЭЧ-д дэлмэригэ са соо хандажа ба-но.

Улан-Удын КЭЧ-тэ (маралт экзэ-адационна катэда) са гэгжэ «Эдэмэригэе прокты» хөгжүүд, барилын дэсхэн пезициид, шидгээд, шидэл уран модоо бархашуу, крэн шигүүд, экономист-түсэйлэ, бухгалтерүүд, счетоводүүд, тэгшэд, шофөрүүд хэрэгтэй лод байна. Энэ агаха салыншье хэлс-рээ болохо ба байраар ханил Энэнишье мэдээгэдэ Лилин-на гэжэе станицада КЭЧ-д дэлмэригэ са соо хандажа ба-но.